

**Darbuokimės už
Roosevelto-Trumano
Išrinkimą**

**Skaitkite Gabiausią
Lietuvos Rašytojų
Straipsnius "Vilavie"**

KASDIENA —

**Pacifike
Saugumo Dėlei
Francūzų Pogrindis
Mr. Dewey**

Einant Quebeco konferencijai, kur planuota galutinai smūgti Japonijai, Londono tuli laikraščiai parodė susirūpinimo, jog Amerika gali "perdaug panorėti Pacifike."

Times primena, kad Malay pusiasaly yra "20,000,000 karaliaus subjektų" dabar po sveltimo jungu.

Britų interesai Pacifike kur kas didesni, sako tas laikraštis.

Šis susirūpinimas yra nelauku. Jis kelia bereikalingo nepasitikėjimo ir nuožiorus. Tą tai rodo, kad po karo gali būti susikirtimų tarp Amerikos ir Britanijos interesų.

"Times'ui" būtų galima pasiteikti štai kas:

Britanijai tūk 20,000,000 "subjektų" jau nedavė Visagalio.

Antra, jie norėtų būti piliečiai, o ne kieno nors subjektas, ir gal dėlto jie nerodė didelio entuziazmo už britus.

Carroll Binder, Chicago Daily News užsienio redaktorius, angtien pastebėjo:

"Sovietų Sąjunga pasiryžusi ir atrodo užtikinti tvirta turėti aplink save draugiškas valdžias, kurioms ji gali pastikėti. O kad Jungtinės Valstijos ir Britanija norėtų taip pat daryti savose sferose, jos negali nieko sakyti Sovietams..."

Tikrai neįmanoma, kad Amerika toleruotų sau labai priekingą valdžią Kuboj, Meksikoj, ar net ir Kanadoj. Tai būtų negera ir Amerikos interesams.

Kodėl tai iš SSSR reikalauji daugiau negu patys darome?

W. A. S. Douglas, Chicago Sun reporteris Paryžiuje, rašo (rugsėjo 19), kad komandantas Paryžiuje išlaisvinusius francūzų armijos yra komunistas pulkininkas Rol Tanguy. Kitai vadai irgi komunistai.

Is 100,000 patriotų armijos apie 25,000 yra komunistų.

Ta armija suvaldinota labai svarbių rolę Francūzijos laisvime.

Komunistų įtaka dėlto žymiai auga, sako p. Douglas.

Ir New York Times pasmerkė Thomas Dewey atakas ant prezidento Roosevelt. Nors Dewey žadėjo neliesti karo, dabar jis atakuoja karo strategiją. Ji sa naudoja seną izoliacininkų primetimą, kad "Pacifiko frontas užmirštas."

Dabar tati ypač yra pigi demagogija.

Anglai Užėmė Eindhoven, Olandijoje

Evakuavo Visus Civilius iš Palau Salų

**Japonų Jėgos Silpnėja
Pelelių ir Anguar Srityje**

NEW YORK, rugs. 19. — Tokyo radijas skelbia, jog Japonijos laivynas evakuavo visus civilius iš Palau salų, Amerikos karinėm jėgom užimant kai kurias jų.

Japonai taipgi skelbia, jog Amerikai atsiėjo mūšiai ten 15 karo laivų ir apie 6,000 žmonių.

Pearl Harbor pranešimas sako, jog japonai silpnėja Pelelių ir Anguar srityje, o amerikiečiai vis daugiau laimai. Atrodo, kad tose salose japonai neatsilaikys, o iš jų netoli Filipinai.

Amerikos orlaiviai atakuoja japonų aerportus ir kitas pozicijas.

Vengrija Turės Sumokėti už Prasikaltimą

MASKVA, rugs. 19. — Sovietų spauda rašo, kad nors Vengrija nedaugiau už kitus satelitus myli nacius, bet ji laukia tikėdamasi, kad po karui Amerikos ir Britanijos reakcinis elementas trukdys baudimą karo kriminalistų ir tuo būdu jos valdžia mano išsiskuti nuo lausmės.

Kiek tai liečia Sovietus, Vengrija turės reikiamai atmokėti už karo nuostolius ir žrminavystes, sako Sovietų laikraščiai.

Amerikos Bombonešiai Atakavo Davao Filipinuose

NEW YORK, rugs. 19. — Tokyo radijas skelbia, jog 50 Amerikos bombierių atakavo Davao portą Mindanao saloj, Filipinuose.

Bombarduota taipgi Koror sala, Palau srityje.

Raketiniai Orlaiviai Žudo Anglijos Vaikus

LONDONAS, rugs. 19. — Robot-bombieriai, kuriuos "naciai svaido akiai į Angliją, užmuša daug vaikų ir šiaip civilių žmonių.

(Takis bombardavimas yra atvira kriminalinystė, nes jų neįtaikoma į militarinius punktus, bet kur papulė.)

Alintai vis dar nepajęgia galutinai išvalyti pakraštį, iš kur tie bombieriai leidžiami.

Neuodua Dies Komitetų Vardų

Naikina Nacių Armiją Po Diviziją į Dieną

Per Kelias Dienas Sudaužė 446 Tankas ir 365 Orlaivius Pabaltijos Salyse

LONDONAS, rugs. 19. — Primieras Stalinas paskelbė didelius Raudonosios Armijos laimėjimus Latvijoje. Daugiau 2,000 miestelių ir kaimų išlaisvinta Rygos srityje.

Stalinas taipgi paskelbė išlaisvinimą Valga, svarbus strateginio gelteklių punkto ant Latvijos-Estijos rubežiaus, apie 60 ml. nuo Rygos užlajos.

Hitleris Būsiąs Pavarytas iš Vadovybės

NEW YORK, rugs. 19. — Londono radijas skelbia, jog yra gandy, kad Himmleris ir Goebbelsas stojų už laiką su Sovietais ir mano Hitlerį geruoju ar spēka prašalinti.

Kiti kalba, kad karinio štabo viršila gen. von Model siūlęs Hitleriui daryti pasitraukimą Francūzijos fronte, apiešti Stegried liniją.

Suomija Pasirašė Sutartį su SSSR ir Britanija

LONDONAS, rugs. 19. — Maskvos radijas paskelbė, jog Suomijos atstovai pasirašė Maskvoj karo pailiubų sutartį su Sovietų Sąjunga ir Britanija.

(Prieš Ameriką Suomija nebuvo karpas kelbus.)

Pirmas trumpas paskelbimas neinformuoja apie sąlygas, kokiomis sutartis pasirašyta.

Svedų spauda, remdamosi gandai, skelbia, jog sąlygos būvę gan rūsčios.

Kiti daviniai sako, kad pirmą Suomijos misiją vykstant tas sąlygas užtvirtinęs parlamentas.

Aštuoni Francūzai Palaidoti Alabamoj

MONTGOMERY, Ala. — Aštuoni francūzai avincijos katedai užmūsti orlaivių nelaimėse čionai palaidoti Oakwood kapinėse.

Spėka Verčiami Dirbti Sudeginę Miestuką Vokietijoje

NEW YORK, rugs. 19. — Šveicarijos laikraščiai gavę žinių, kad atvežti Vokietijon į vergijos darbus žmonės sukilo Saarbrucken kasyklose ir pasiūlyavo eina degina ir plėšia tos srities kaimus.

Karo Kriminalistai Turi Būti Baudžiami

Vien Minske Naciai Nužudė 300,000 SSSR Pilečių

MASKVA, rugs. 19. — Raudon. Armijai suėmus 10 Hitlerio pagelbininkų, jų tarpe ir buvusį Rumunijos premiera, kurio valdžia daug pačių rumunų nužudė, reikalaujama bausti karo kriminalistus be atidėliojimo.

Sovietai taipgi persergstį neutralės šalis, kad jos neįsileistų karo kriminalistų, nes kitą turės imti atsakomybę. Batai bus siūloma Amerikai ir Britanijai užgirti.

Sovietai skelbia, jog vien Minske naciai išžudė 100,000 žydų, 10,000 žmonių nužudytį koncentracijos kempse ten. Daugelis gaisais užtroškinti vežiojant trokai.

Viso Minske naciai nužudė 300,000 žmonių. Už tai jie turės atsakyt.

Aliantų Orlaiviai Vel Bombardavo Vokietiją

LONDONAS, rugs. 19. — Aliantų bombonešiai, lydimi kautynių orlaivių, bombardavo nacių pozicijas Francūzijoje, taipgi ir Bremenhaven, vokietijų portą.

Šis portas reikalingas vokiečiams atsiekime gabenimo armijos iš Norvegijos. Aliantai matomai tikėdamiesi to, dauro portą.

Duos Plieno Civiliams Reikalams

WASHINGTON, rugs. 19. — Paskutiniais trimis mėnesiais šis metų bus duota 37,000 tonų plieno gaminiui trokų ir kitų dalykų civiliams naudojimui.

Bus gaminama šaldytuvai, valytuvai ir kiti daiktai.

Suomija ir Naciai Kariauja Juroje

STOCKHOLMAS, rugs. 19. — Suomijos pakraščio jėgos nuskindano du nacių submarinus prie Aaland (Ahvenanmaa) salos, tarp švedijos ir Suomijos, sako pranešimai iš Suomijos.

Tarp Suomijų ir nacių armijos eina nepaskelbtas karas. Suomiai neleidžia naciams pasigrobtį svarbias salas.

Naciai Užima Valdžios Įstaigas Danijoje

STOCKHOLMAS, rugs. 19. — Pranešimas iš Copenhago sako, jog naciai Danijoje užima parlamento rūmus, visus valdžios namus ir visą policijos stotis.

Didelė Armija Jau Anoj Pusėje Reino

Amerikos Armija Pietinėj Francūzijoje Eina Pirmyn Link Belfort Passo

LONDONAS, rugsėjo 19. — Didelė ir dar auganti Aliantų parašitūstų armija jau yra už Reino upės, Olandijoje, ir ji eina pirmyn, stengdamosi pereiti rubežiu į šiaurinę Vokietiją.

Tuomi ji apeitų Siegried liniją, taipgi atakuotų dalį nacių armijos iš pečių.

Toliau į pietus Olandijoje kita anglių armija susisiečia su parašitūstais.

Anglai užėmė Eindhoven, septintą didžiausią Olandijos miestą, 10 mylių už Belgijos rubežiaus, svarbų gelteklių centrą.

(Berlynas skelbia, kad per Reing daugiau parašitūstų perkelta Olandijon. Vakar naciai gyrėsi išmūšę parašitūstus, šiandien jau pripažysta juos veikiant, gal dėlto kalba apie daugiau jų nuleidimą.)

Amerikos armijos daliniai nuėjo 13 mylių už miesto Maastricht link Sittardo.

Gen. Hodges armija pasiekia Stolbergą.

Trečioji Amerikos armija eina pirmyn už Nancy link Strasburgo. Ji atmušė dvi nacių kontr-atakas.

Amerikos Septintoji armija grumiasi Belforto srity, ant kelio link Mulhouse.

Kandiečiai įsigavo į priekla-

Žymūs Amerikiečiai Stoja Politinės Akcijos Komitatan

NEW YORK, rugs. 19. — Nežinūrti reakcininkų atakų ant Citizens Political Action Committee, kuris pirmasis vadinosi CIO Politinės Akcijos Komitatu, į šią organizaciją stoja žymūs veikėjai.

Skelbiama, jog James Luther Adams, istorikas ir rašytojas, stojo komitatan, taipgi Dr. Lapp, katalikų veikėjas, ir Gifford Pinchot, buvęs Pensilvanijos gubernatorius, istojo.

Murray Ragina Uniją Susilaikyti Nuo Streikų

NEW YORK, rugs. 19. — Philip Murray, CIO prezidentas, ragino delegatus United Rubber Workers of America palaikyti prizadą nestrėikuoti laike karo.

kos miestą Boulogne. I vakarus nuo Antwerpo Aliantų armija įėjo iš Belgijos Olandijon.

Prie Aacheno, Vokietijoje, eina ataklūs mūšiai už galutinę nacių iš čia išvalymą.

Angļu armija taipgi užėmus Gredropą.

Amerikiečiai Įsigavo į "Gothiko Limiją"

ROMA, rugs. 19. — Amerikos 5-ji armija prasiliažė į nacių Gothiko tvirtovių liniją ir užėmė kalną Monte Partone ir kitus du svarbius kalnus toj linijoje.

Po sunkių mūšių naciai išgrūsti iš tų aukštumų.

Vokiečiai čia naudojo mirtaurs ir kitus smulkesnius įngautus.

Neleista Kandidatuoti Prieš Lewisą

CINCINNATI, rugs. 19. — J. L. Lewiso adjutantai išnešė nuosprendį, kad Ray Edmundson negalės būti delegatu į U. M. W. A. Prieš jį buvo paduota skundas.

Edmundson kandidatavo prieš Lewisą į U.M.W.A. prezidento vietą. Lewis betgi patvarkė, kad Edmundson negalės būti ir kandidatu.

Edmundsonas Springfielde (Ill.) pareiškė, kad skundas prieš jį buvo Lewiso skyimas neleistį jį dalyvauti konvencijoje ir neleistį jam kandidatuoti.

Norintieji daugiau laisvės unijon nepravedė nei vieno savo pasiūlymo.

Sumazinta Laivų Gamyba Trim Nuosimčiais

CLEVELAND, O. — Sumušus vokiečius Francūzijoje, ir Sovietų armijai einant pirmyn, laivų statyba trim nuosimčiais sumažėjus, jaučiant mažesnę reikala karo laivų.

Pabranginta Paštu Siuntinėjimas

WASHINGTONAS. — Prez. Rooseveltas pasirašė bilij, kuriuomi pakeliamas pašto kainos. Už Speciali Delivery laiką reikės mokėti 13 centų, taipgi pakelkta kainos ant kitų kai kurių siuntinių.

Kas gi norės hooverizmo gryžimo?

V. Andrusis.

"VILNIS"

(THE SURGE)
LITHUANIAN'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in included in English together with the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$3.00, six months \$1.75, foreign countries \$6.00, six months \$3.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$3.00, 6 months \$1.50, outside of Chicago 1 year \$4.00, 6 months \$2.00.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 6, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326
Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Algų Klausimu

Karo Darbo Taryba, kaip išrodo, palinkusi atsiskaityti nuo "Mažojo Plieno Formulos." Specialė komisija iš šešių asmenų, kuri buvo nuskirta tą klausimą pamatiniai išnagrinėti, priėjo išvados, kad "Mažojo Plieno Formula" duoda darbininkams daug mažiau, negu to reikalauja pakilusi pragyvenimo lygma. Algų kriterijai, nustatyti 1941 ir 1942 m., nieku būdu netinka šiems laikams.

Karo Darbo Tarybos pirmininkas William Davis, pasikalbėjęs su spaudos atstovais, padarė pusuvia oficialiai pareiškimą, kad "Mažojo Plieno Formula" bus peržiūreta ir pakeista. Jis pripažino, kad plieno darbininkų unijos reikalavimas pakelti algą 17 nuosimčių yra teisingas reikalavimas.

Algų kelimo formula turi būti lanksti, vyriausia atsižūrint į tai kiek pabrango pragyvenimas. Peržiūrėti tą pasenusią formulą jau senai reikalavo darbo unijos ir visa progresyvi visuomenė. Bus surinkta tiek ir tiek statistiškų davinių, kad maisto, drabužių, avalynės ir kitų reikmenų kainos jokiū būdu nesuikabla su "Mažojo Plieno Formulos" nuostatais.

Reikia kitokio masto, kitokio kriterijaus. Gerai, kad bent dabar tą suprato Karo Darbo Tarybos nariai.

Zinoma, republikonai rėkia, kad algų pakėlimas šiuo laiku yra Roosevelt'o manevras gauti darbininkuose daugiau balsų. Tegul jie sau rėkia. Republikonai, vis-viena, nepatrauks prie savęs organizuotų darbininkų.

Kalbėdamas Seattle, Wash., Dewey taip-pat pasisakė už algų pakėlimą. Tai kodėl jis ir jo politiniai kamaratai nenori, kad "Mažojo Plieno Formula" būtų atšaukta jau dabar? Jie elgiasi demagogiškai.

Antra vertus, jei rinkimų kampanijos metu nevalia reformuoti algų formulą, tai iš viso reikėtų uždrausti laike rinkimų kampanijos bile kokius pamainymus, pakeitimus. Bet juk tai būtų absurdas!

Suomijos Vadovybė

Suomija parklupdyta. Jos įgaliota delegacija pasirašė paliaubų sutartį su SSSR. Karas, kiek tai liečia Suomiją, baigtas.

Daugiau kaip per tris metus Suomijos vadovybė akiai tikėjo į Hitlerio "zvaigždę." Skaudį pamoka, kurią ji gavo iš Sovietų Sąjungos 1939 metais, nujė perniek. 1941 metais, birželio mėnesį, ji užsigėdė revanšo ir imperijos net iki Uralo kalnų. Suomija turėjo užvaldyti Leningradą.

Tos halucinacijos baigėsi ties suskilusiu loviu.

Nesinori kaltinti visą Suomijų tautą už politinę beprotystę. Tačiau, savaime kyla klausimas, kaip ilgai suomijų tauta pakės tokią vadovybę?

Reikia tikėtis, kad vėliau ar anksčiau suomijų tauta apsisvalys nuo gaivalų, kurie ją privedė prie Hepto galo.

Nieko panašaus nebūtu buvę, jeigu Suomija būtų pasirinkusi savo globėju ne Hitlerį, bet Jungtines Tautas. Jos prestyžas būtų daug ko vertas.

Gėdą panėrė savo galvą Mannerheimas ir visa ta kompanija. Gal būt, nei šioj valandoj jie nenori prisipažinti kiek kriminališka buvo jų politika, susidėjusi su Hitleriu.

Suomijų tauta privalo jiems tai priminti ir priminti labai kategoriškoj formoj. Jei Hitleris buvo idealu Mannerhei-

mams ir Tanneriams, tai Mannerheimai ir Tanneriai buvo idealu Smetonoms, Grigaičiams ir Simučiams. Pastarieji negalėjo atsidžiaugti suomijų "žygiais" ir "drąsa!"

Jei lietuviškų reakeininkų vadai bent kiek blaiviau pajęgtų pagalvoti apie tai, kas atsitiko su Suomija, tai jie suprastų, kad reikia gėbėtis iš to sukuro politinio pamėšimo, kuriame jie patys atsidūrė.

Nėra, betgi, pagrindo manyti, kad jie atsipeikės.

Kardinolas Suhard

Paryžiaus kardinolas Suhard buvo vienas iš tų dvasiškių, kurie pilniausiai kooperavo su okupantais.

Tą primena francūzų patriotų laikraštis "Combat." Jis dalyvavo laidotuvėse išdaviko Henriot, Vichy valdžios informacijos ministerio, kurį nudėjo patriotai. Laikė laidotuvių jis pasakė kalbą, garbindamas to išdaviko "patriotizmą."

Francūzų valdžia surašys visus jo praziegimus ir įteiks Vatikamui. Teks pamatyti kaip į tai Vatikanas reaguos.

New Yorko arkivyskūpas Spellman, kuris šiuo laiku vieši Paryžiu, pereiną nedėliedį dalyvavo bažnytinėse pamaldose sykiu su kardinolu Suhard. Pamaldos buvo specialiai surengtos amerikonas kariams.

Reikia pasakyti, kad tos pamaldos buvo ne kas kita, kaip politinė demonstracija prieš gen. de Gaulle valdžią.

Patriotai neapkenčia tokių dvasiškių kaip kardinolas Suhard. Jam neleido dalyvauti Te Deum iškilmėse Paryžiaus katedroj, kuomet katedron buvo susirinkę generolai de Gaulle, Le Clerc ir kiti.

Arkivyskūpas Spellman, matyt, nori padėti kardinolui Suhard atsteigti savo "reputaciją."

Nieko iš to nebus. Kovojančių francūzų eilėse buvo nemaža dvasiškių. Jie yra gerbiami.

O kardinolas Suhard tinka tik Petainui ir Lavalų kompanijoj.

Summer Welles

Buvęs valstybės sekretorius avgelbininkas Summer Welles nekokių šviesoj pasirodė. Jis parašė straipsnį, kuris tilpo Chicago "Sun" rugsėjo 13-tą, apie būsiančią taiką ir pasaulinę organizaciją taikos išlaikymui.

Savo straipsnyje Welles bando gzdinti Sovietų Sąjungos pasiūlymu, kad jau dabar būtų nusitarta, jog į tarptautinę organizaciją nebus išleidžiama šalys su fašistinė valdžiom.

Minimą pasiūlymą padavė Sovietų Sąjungos delegacija Dumbarton Oaks konferencijoj.

Jeigu buvus valstybės sekretorius mato pavojų tokiame pasiūlyme, kuris atitvertų fašistines valstybes nuo įėjimo į pasaulinę organizaciją taikos apsaugojimui, tai savaime kyla mintis, jog Welles norėtų, kad tokios valdžios įeitu. Jis kalba apie "international bill of rights," bet tai niekas daugiau kaip slėpimas po frazėmi ir prirengimas dirvos, kad tokiai Argentinai, tokiai Ispanijai būtų durys atdaros.

Ne Sovietų pasiūlymas pavojingas, bet Summer Welles raštas.

Apie \$250,000

Amerikos italai unijistai ir socialistai surinko \$250,000 paramai Italijos Socialistų Partijos.

Kuomet socialistų šulais Antonini nuyko Italijon (jis priklauso Dubinskio klierkai), jo mandagiai paklamsė ar jis atvežė tuos pinigus.

Atsakymo nebuvo.

Mat, Italijos socialistai kooperuoja su komunistais. Jie net padarė atitinkamą sutartį. Antoniniui tas baisiai nepatinka. Jis vyko Italijon supiudyti socialistus su komunistais. Ir baisiai nusivylė, kad jie vieningai darbuojasi.

Socialistai jo akys "susitrefino." Todėl pinigų negausia. Kur bus padėti tie \$250,000?

APŽVALGA

ATSAKYMAS Į KLAUSIMĄ

J. Tysliava rašo "Vienybėje":

Maskva sako, kad pokarinėse Europos valstybėse turės būti sudarytos "draugijos" Sovietų Sąjungai valdžios. Bet ar draugiskumas iš prievartos gali būti nuosirdus?

O kodėl negali būti draugiskumas iš geros valios?

Draugiskumas iš prievartos buvo prie Smetonos režimo, 1939-40 metais. Nors Sovietų valdžia gražino Lietuvai Vilnių ir įvedė savo garnizonus Lietuvai apsaugoti, smetoninė valdžia degė neapykanta prieš SSSR, nors formaliai to ir nesakė. Tikro nuosirdumo su tokia valdžia negalėjo būti, nes ta valdžia buvo aiškiai palinkusi prie Hitlerio. Savam "dūke" ta valdžia buvo mannerheimiška.

Klausimais Tysliavos, ar galėtų būti nuosirdūs santykiai SSSR ir Lietuvos, jeigu Lietuvos priešakyje atsitotų toki užkeikti Sovietų neprieteliai, kaip Smetoniukas, Pakštaitis, Grigaitis? Žinoma, kad negalėtų.

Bet ot Sovietų santykiai su Čekoslovakija ar su laikinąja valdžia Liubline yra tikrai nuosirdūs, nors tųjų šalių valdžios toli gražu ne sovietinės.

Su Rumunija SSSR santykiai bus geri ir nuosirdūs, nors rumunų valdžia nėra sovietinė.

Ar santykiuose su Tarybų Lietuvos valdžia SSSR valdžia vertoja prievartą? Nei kalbos apie tai negali būti. Tarybinų respublikų santykiai pagrysti tikrai kaimynišku sugyvenimu ir politiniai moraline vienybe.

NESIKLAPATĖJA

Klierikalų "Amerikoj" p. Laučka graudingai verkšleną:

Dewey pasisakė už visų tautų, didelių ir mažų, laisvę. Beveik kiekvienoje kalboje jis mini Lenkijos vardą. Bet jei jis tikrai nuosirdžiai siejosi su mažomis tautomis, ar negalėtų tų gub. Dewey nors kartą išarti ir Lietuvos vardą?

Lenkų ponstvai Mr. Dewey numeta, kartas nuo karto, šonkaulį. Mat, jis tikisi gauti daug balsų iš lenkiškų pony.

Dėl savo lietuviškų klapčiukų jis nesiklapatija. Juos ir be mėsgalio jis turi savo bučių.

MATO MEDĮ NEMATO MİSKO

Kanadiečių "Liaudies Balsė" J. Y. rašo:

J. Novogrodskas, CCF lietuvių grupės sekretorius, gerindamasis prie katalikų, sako, kad Kanadoj tik dvi srovės: socialistų ir katalikų.

Kad pažangičiai sudaro 90 nuosimčių visų Kanados lietuvių, jis "nežino."

Tuo tarpu ta "socialistų srovė" niekad negali išeiti iš tuzino narių.

Lietuviški "socialistai" Kanadoje niekad neturėjo kiek žymesnės reikšmės. Tegul jų būtų ir du tuzinai, jie buvo ir tebėra sektantų grupė. Ta jų grupė reikšniškai garsinasi "Naujienomis," bet Chicagoje menševiki laikraštis Kanadoje neturi jokios įtakos.

Jei ta sektantų grupė gaus talchos iš klierikalų, tas dar labiau nupuldys jos vardą Kanados lietuvių akysė.

Quebeco provincijos klierikalai labai netoli bėgę nuo fašistų.

Nei per nago juodymą nepederdant, drąsiai galima sakyti, kad "Liaudies Balsas" kalba beveik visų Kanados lietuvių vardu.

Reikalauja Petaino Arestavimo

NEW YORK, rugs. 17.—Badijas skelbia, jog Francūzijos teistumo ministeris reikalauja tuojau arestuoti maršalą Henri Petain ir teisti jį kaip Francūzijos išdaviką.

Reikalaujama specialaus teismo teisniniui išdavikų.

Gen. Michailovičius Kempė Palmita Partizanų

LONDONAS.—Gen. Velchit, galva liandies valdžios misijos cionai, sako, kad Jugoslavijos armija (partizanai) užėmė gen. Michailovičius Kempė Ravana Gora. Pats Michailovičius, sakoma, pasiduosiąs.

Rooseveltas Planuoja Tik 4 Kalbas Rinkimų Kampanijos

WASHINGTONAS.—Prezidentas Rooseveltas turi mažai laiko dalyvauti rinkimų vaujeje ir dėlto pasakytis keturias kalbas. Karo baigimas ir taikos planavimas jam paėma daug laiko.

Štai Kaip Stovi Lietuvių Selpimo Reikalai

Kunigas Končius, Bendrojo Amerikos Lietuvių Selpimo Fondo pirmininkas, sako, kad National War Fund nedavė jiems pinigų dėl Selpimo Lietuvos žmonių. Girdi, "Jei Sovietų Rusija įsileis mūsų įgaliotinius ten vykti ir mūsų šalpos išdalinimą prižiūrėti, tai tada mes galėsime gauti lėšų šiems reikalams." (Amerika, rugs. 11 d.) Keleivis (rugs. 13 d.) taip pat pabrėžia, kad National War Fund atsisakė jų fondui tiems reikalams pinigų duoti.

Iš to gali būti kiekvienam aišku, kad National War Fund atsisako pripažinti klierikalų-mensėviki Bendrajį Fondą fondų selpimui Lietuvos žmonių. Man rodos, jis jiems sako: pirmiausia susitarkite su Lietuvos tarybine vyriausybe! Gaukite iš jos pritarimą savo veiklai. Nevalia jums vartoti Lietuvos žmonių vardą, nevalia jums rinkti Lietuvos žmonių vardu jokių pašalpų Amerikoje. Jūs, tasai Bendras Fondas, esate ir pasilikate tikrai įstaiga selpimui "pabėgėliū"—ir dar ne visų, o tik tų, kurie randasi Pietų Amerikoje, Svedijoj, Portugalijoj. Jums nevalia rinkti pašalpų lietuviams pabėgėliams Tarybų Sąjungoje.

Vadinasi, visas darbas Lietuvos gyventojos ir Lietuvos pabėgėlius Tarybų Sąjungos gilumoje šelpti palieka Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetui. Tai vienišė įstaiga, kuri renka pašalpą ne kokiems ten hitleriniams bei smetoniniams pabėgėliams Pietų Amerikoje, bet tiesiai Lietuvos žmonėms ir tikriesiems lietuviams karo pabėgėliams Tarybų Sąjungos gilumoje. Komitetas turi ryšius su Lietuvos gyventojais ir lietuviams pabėgėliams per Lietuvos vyriausybę. Joje surinkta pašalpa siunčiama Lietuvos vyriausybei. Jinai gaunama pašalpa ir išdalinama lietuviams.

Iš to, kas viršuje pasakytą, aišku, jog Bendrasis Fondas neturi teisės rinkti pašalpą Lietuvos žmonėms. Jeigu jis vis tiek renka, tai apgaudinėja Amerikos visuomenę. Jie renka visai kitam tikslui, o ne Lietuvos žmonių selpimui. Jeigu kun. Končius tikrai manytų šelpti Lietuvos žmones, tai tuojau susisiektų ir susitartų su Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetu, Duotų Komitetui užtikrinimą, kad jį surinkta pašalpa bus tikrai siunčiama Lietuvos žmonėms, ir gautų Komitetui leidimą pašalpą rinkti. Betgi, kiek man yra žinoma, kun. Končius tokio susitarimo su Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetu nėra padaręs.

Nors Bendrasis Fondas neturi sutikimo ir užgyrimo iš Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto, tačiau jis skelbia, kad jis turėsįs drapany rinkimo vardu pradžioje lapkričio mėnesio. Skelbia, kad drapanos bus renkamos Lietuvos žmonėms!

Aš noriu kunigo Končiaus paklausti: Kur jūs tas drapanas dėsite? Patys sakote, kad valdžios įstaigos jums neleidžia kištis į Lietuvos žmonių selpimo reikalus. Jūs neturite jokių ryšių su Lietuvos vyriausybe. Jūs neturite jokio pavelinimo nuo Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto. Priešingai, ne tik neturite, bet be paliovos šmeižiate ir plūstate Lietuvos vyriausybę. Jūs visais būdais kenkiate Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetui pastangoms Lietuvos žmones šelpti.

Tai kur dėsite surinktas drapanas? Visuomenė svarbu žinoti! Visuomenė turi žinoti. Visuomenė turėtų užtikrinimą, kad tos jūsų surinktos drapanos nuėis Lietuvos žmonėms, kad iš jų nebus daromas šmeigėlis. Amerikos lietuvių pulkiai atsimesna, kaip kun. Končiaus plauko žmonės pašelpus su amerikiečių dovanomis po Pirmojo Karo. Atsimena, kad tos dovanos neteko Lietuvos žmonėms, kad saujaulė niekšų pralobė iš tų dovanų, jas Lietuvių parduodami tiems, kurie turėjo pinigų pirkti.

Rokiskietis.

W. Frankfort, III, Lietuviai Darbuojasi

WEST FRANKFORT, Ill.—LDS 43 kuopos asistentė O. Kuprunavienė raportavo, kad ji surinkusi dėl Lietuvos žmonių nuo karo nukentėjusių virš 300 svarų įvairių drabužių. Kai kurie aukoję pinigais, kad už juos nupirktų šiltų drabužių. Štai jų vardai: J. Ujinskas \$5; po \$1—D. Miskinis, W. Zubrus; Lietuvių Piliečių Klubo susirinkime surinkta \$3 su centais.

Drabužiai ir pinigai priduoti vietiniam komitetui, kuris rūpinasi paremi tiuo karo nukentėjusiu laudj.

Apie kitų komisijos narių darbus pamatysime vėliau.

Netekom Lietuivio

Rugsėjo 10 d. palaidojome Feliksą Stravinskį. Jis parčėjęs iš darbo staiga mirė. Susitrukdė Darbas

Peabody Nr. 18 užgyriuvo "šalpas." Sutaitsymui jo ins du ar tris mėnesius laiko.

Kuomet anglis taip reikalingas šio karo metu, tokios nelaimės skaitosi nuostoliu visai šaliai.

D. M. Miskinis.

Francūzai atsiteliesina apverstą nacių kanuolę Toulon mieste ir su ja tuoj apaudė dar nesėpėjusius pasitraukti hitlerininkus. Priekyje matosi nacio kanuolninko lėtvonas.

CLEVELANDO ŽINIOS

JIE PATYS PRISIPAŽYSTA KAS JIE ESA

Columbus, Ohio.—Rugsėjo 15 d. republikonai turėjo mūsų valstijos sostinėje suvažiavimą. Sen. Robert A. Taft visai atdara burna pasakė, kad jie turi daugiau kovoti prieš mūsų šalies prezidentą Rooseveltą, negu prieš nacius arba Japonijos imperialistus. Girdi, iki aš buvusi tvirtesnė, tai reikėjo daugiau pajėgų dėti kovai prieš juos. O dabar ašis jau gerokai aplaūžyta, tad mažiau iš ten pavojaus, tai, girdi, dabar atsukime savo įėjimą prieš Rooseveltą.

Ką reiškia toks sen. R. A. Tafto pasakymas? Viena, jis norėtų padaryti suirutę mūsų valdžioje ir atrinkti dalį jėgų iš karo lauko ir tuom prašinti karą, be to, duoti atsigriebti fašistams. Antra, jis negali pakęsti vieno dalyko, tai kad Rooseveltas ir jo pasekėjai duoda daugiau privilegijų mūsų šalies darbo žmogui. Leidžia ir net ragina organizuotis į unijas ir kovoti už žmoniškesnes darbo sąlygas.

Jei prezidentas Rooseveltas bus išrinktas ketvirtam terminui ir per tą laiką leis darbininkams organizuotis, tai darbdaviai negalės numesti algų arba sudraskyti unijų. Trumpai, čia, Amerikoje, bus uždarytas kelias skleidimui fašistinių idejų.

Visai suprantama, kas gera ir naudinga darbo žmogui, tas negera ir pavojinga reakcionieriams. Jie tai pasako, tik gražiai suformulavę, kad šiaip darbo žmogus to nesuprastų.

Reakcionieriai norėtų, kad būtų numušta darbininkams algos, sugriautos unij-

Sparčiai Rengiasi Rinkimams: Komunistų Klubo Veikla

Clevelande 30-tam Warde prasideda tikrai didelis veikimas. Darbo Unijų Politinės Veiklos Komitetas imasi darbo ne tik bendrai vesti agitaciją, bet suorganizuoti savo grupę veikimui prie rinkimų. Tas labai svarbu. Reikia žinoti, kad precinktuose yra piliečiai, kurie eis ir balsuos. Jie turi užsiregistruoti, juos reikia aprūpinti literatūra, kad žinotų už ką balsuoti.

Reikia pasakyti, kad ir Komunistų Politinės Sąjungos Klubas šiame warde gerai veikia. Kada buvo piknikas Darbo Dieną, tai mes išsuntėme 1,200 laiškų, kviečiant žmones į pikniką. Tuose laiškuose buvo literatūros pasiskaitymai apie ateinančius rinkimus.

Girtinas veiks dalykas 30-tam warde, kad čia Politinės Veiklos Komitetas susideda ir darbuojasi ne vien iš CIO unijų. Prie šio darbo dedasi ir ADF unijos skyriai. Čia jau susicementuoja tikra darbininkų vienybė. O kur vienybė, tai ten ir galybė.

Unijistas.

jos ir palaužta darbo žmonių vienybė. Jei jie laimėtų rinkimus, tai pirmiausia atsuktų visą savo jėgą prieš Amerikos darbo žmones, palikę Europoje gyvą fašizmą ir jį bandytų perkelti į šią šalį. Tie ponai atvirai tai ir pasako savo pasekėjams.

Mes Ohio valstijoje gyvenanti lietuviai rimtai ir tai pažvelgkime ir stokime viešingai į darbą, kad būtų išrinktas prezidentas Rooseveltas ir jo pasekėjai. Tokio pono Tafto norai teneišpildo. Jei Rooseveltas laimės rinkimus, mes laimėsime geresnę gyvenimą ir laisvę, o jei pralaimės, sulauksime fašistų vergijos.

Lietuvė.

Visko Po Biskį

Kaip Clevelandiečiai Rengiasi Prie Spaudos Vajaus.

Dar mes visai mažai rūpinamės spaudos vajumi, tai yra "Vilnius" užrašinėjimu ir panaujinimu. Apie tą prakilnų darbą aš noriu tarti kelis žodžius. Apie "Vilnius" vąjį man teko keliose vietose ir su keliais draugais kalbėtis. Mes turime patyrimą apie laikraščių užrašinėjimą. Bet būna bėda, kad tik siaura grupelė draugų dirba.

Aš manau, kad šiame vąjyje turėtume dalyvauti didesnis skaičius. Būtinai turėtume stengtis kiekvienas dienraščio skaitytojas gauti po vieną naują skaitytoją. Žinoma, pasirūpinti reikėtų, kad padaryti nesunku. Mano patyrimai rodo, kad daug lengviau laikraštis užrašyti kaimynams, pažystamiems, negu visai nepažystamiems.

Arba mes paimekime pavyzdį nuo draugės E. Raulsaitienės. Ji pereinatis metais savo draugams užrašė vieniem "Vilni", o kitiem "Laisvę". Tai buvo kalėdinės dovanos. Per metus tie žmonės skaitys laikraštį, gaus apšvieta. Reikia žinoti, kad tokis laikraštis kaip "Vilnis" yra ginklas prieš fašizmą.

Tai mes visi darbuokimės tame prakilniame darbe, platinime spaudos, skleidime apšvietos. Atlikime savo pareigą, gaudami nors po vieną naują skaitytoją.

Pokariniai Darbai.

Clevelando miesto majoras pradėjo rūpintis pokariniiais darbais. Majoras Lausche smarkiai veikia ir nori sukelti \$30,000,000 dėl pokarinių darbų. Tie pinigai numatyta išleisti mokyklų budavojant ir šiaip atliekant įvairius darbus dėl miesto pagerinimo ir pagrazinimo. Kalbama, kad bus sukelta apie \$90,000,000 pokariniams darbams. Tas bus atlikta bendrai su federale valdžia.

Gaisras.

Šio mėnesio 16-tą buvo labai didelis gaisras. Užsidedę muilo įmonė, 808 Denison

Nacių palikti arkliais traukiami vežimai Belgijoje, kada Talkininkų armijos juos iš ten išvyjo. Nacių naudojamasis tokiais vežimais karo fronte išaikinamas stoka gasolino motorizuotam transportui.

IŠ YOUNGSTOWNO LIETUVIŲ VEIKIMO

Youngstown, Ohio.—Čia įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos vietinės kuopos susirinkimas. Susirinkime perskaityta laiškas nuo Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto, kuriame prašoma parinkti padėvėtojų draubūžių ir čeverykų, kad sutaisius ir išvalius juos galėtume pasiųsti į Centra.

Laiškas priimtas. Plačiai kalbėta tuo klausimu ir prieita išvados, kad permažos mūsų jėgos pravedimui to darbo. Tačiau nutarta rink-

Prof. C. R. Rogers Apie Perskiras

Ohio Valstijos Universiteto profesorius pasakė prakalbą apie porinį sugyvenimą po karo. Amerikos Mokslinio Susivienijimo sueigoje Rogers nurodinėjo, kad tai, kad po karo ant 100 apsievidimų bus 40 perskirų. Jis netikrina, kad bus taip ilgai, bet tulį laiką tas pramatoma, diskusijose teigė mokslininkas.

Jo argumentas yra tame, kad po karo kai gryž vyrai išbuvę karinėje tarnyboje po tris, keturis metus, kiti ilgai fronte, tai turės tokią nuotaiką, jog bus sunku su moterimis sklandžiai vesti sugyvenimą.

Profesorius savo argumentus rėmė nekurių karių išsireiškimais ir kalbomis. Pagaliau jis parodė rekordus po pereinamo pasulinio karo. Tuomet per kelis metus buvo daugiau perskirų, negu paskui palaukus kelio mėnų.

Žinoma, jog karas įspaus savo žymę, bet gal ji nebus tokia šiurpulinga, kaip anas mokslininkas dėsto, kad ant 100 apsievidimų bus 40 perskirų.

Tėvas.

ave. Daug muilo sudėgė. Padaryta nuostolių už \$100,000. Gaisro priežastis nežinoma.

Mitingas.

Lietuvių Darbininkų Palspalpinės Draugijos susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., 7 val. vakare, po numeriu 6835 Superior ave.

Visi nariai privalo susirinkime būti. Yra daug svarbių reikalų. Nepamirškite naujų narių pakalbinti ir draugiją įsirašyti.

Žilas Petras.

Didėja WAC ir Wave Skaičius

Karo Informacijos Istaiga praneša, kad žymiai yra padidėjęs įsirašančiųjų skaičius ir WACS ir WAVES, o SPARS ir Marinių kvota jau beveik visa išpildyta. SPARS duoda pirmenybę įvairioms specialistėms, bet Marinės priima moteris vyrams pavaduoti.

Karo Departamento pranešimu, birželio 1 d. Moterų Armijos Korpusė buvo 73,435 aktyvioje tarnyboje, o liepos 1 d. jų skaičius padidėjo net 3,500, kas sudarė 77,000 moterų pajėgą.

WAVES aktyvioje tarnyboje yra daugiau kaip 85,000 moterų, Laivyno Departamento pranešimu.

Kas mėnesį ir WACS ir WAVES įsirašo po 4,000 moterų apytikriai.

Moterų Rezervas, U. S. Coast Guard (SPARS) praneša, turis karininkų apie 1,000 ir aktyvioje tarnyboje 8,500; pilna kvota susidedanti iš 10,000 moterų personalo. Dabartiniu metu pabrėžiamas reikalas lavinti specialistes, kaip pharmacist's mates, radijo technikes, virėjas ir kepėjas. Marinių Korpuso Moterų Rezervas praneša, kad jo 19,000 narių kvota jau išpildyta ir viena klasė, susidedanti iš 320 asmenų, ką tik pradėjo mokslą. Nėtrukus bus sudarytos dar dvi panašaus dydžio klasės. Po to bus sudaromos mažesnės klasės tik trūkstantoms vietoms užpildyti.

OWL.

7,939 Lėktuvai Ruggiūčio Mėnesį

Washingtonas.—Karo Gamybės Vadybos pranešimas, rugpiūčio mėnesį pagaminta 7,939 lėktuvai, kas yra beveik tiek pat, kaip ir liepos mėnesį (8,000).

Nuo birželio mėnesio sunkiųjų bombierių pagaminta 1,500 į mėnesį. Atkreipus dėmesį į faktą, kad 1941 metų gegužės mėnesį Baltieji Rūmai išleido pirmuosius nurodymus, ragindami pagaminti po 500 lėktuvų į mėnesį, matoma, kokios pažangos atsiekta gamyboje. Karo Gamybės Vadyba pažymi, kad anuo metu pagamintas 1,500 lėktuvų į mėnesį atrodė neįmanomas.

OWL.

139,000 Bažnyčios Rinks Drabužius Išlaisvintiesiems

WASHINGTONAS.—UNRRA skelbia, jog 139,000 bažnyčių ir sinagogų pasižadėjo rinkti ar priimti drabužius Europos išlaisvintų kraštų žmonėms.

Labiausia dabar reikalingi šiltesni drabužiai.

Raudonasis Kryžius Gelbsti Kovoj Prieš Polio

WASHINGTON.—Amerikos Raudonasis Kryžius mokina savanores slauges 11-koj valstybių gelbsti kovoj prieš vaikų paralyžiaus ligą. Ta liga plinta daugiau kaip bile kada nuo 1916 metų.

LESNIK CAFE

ALUS—VYNAS—LIKERIAI
Kepta Zuvis Penktadieniais

7401 Superior Ave.

B. RAUBA

Lietuvis Siuvėjas ir Rūbų Valytojas

Siutus darom ant užsakymo vyrams ir moterims vėliausios mados. Taipgi taisome ir dažome už prieinamą kainą.

1188 E. 79th Street

JOE A. BAGDONAS SIUVEJAS

Valomė, Prosiname Taisomė ir Perdirbame
7901 Medina Ave.
Darbas pilnai garantuotas

FRANK J. MADISON

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ
Paruodu naujus ir taisau senus
359 E. Federal St.
YOUNGSTOWN, OHIO

Dr. A. N. Berger—Dr. J. N. Simans

Optometristas
7828 ST. CLAIR AVENUE,
Kilimas 8 E. 79th Street
CLEVELAND, O.
TELEFONAS:
HENDERSON 6160

PAUL'S TAVERN

Gardus Alus, Stipri Arielka ir Saldus Vynas. Zuvis kiekvieną penktadienį ir šokiai penktadieniais ir šeštadieniais. Atidaras iki 2:30 ryto, sekmadieniais atidaras nuo 12 nakties.

6528 Superior Avenue

ROZE & POVLAS KUBILIAI Savininkai

THE ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

COMPLETE HOME FURNISHERS
Speciale kaina kiekviena mėnesį ir lengvais šimokėjimais

7210 St. Clair Ave. 15428 Waterloo Rd.
HENDERSON 3417 Ivanhoe 3710

NIKODEMAS A. WILKELIS

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS
5202-4 Superior Ave. HENDERSON 9292

KAI BŪSITE SCRANTON, PA.,

TAI UŽEIKITE PAS

P. Pėstiniką

BAR & GRILL

1027 West Greenh Street
Kampus North Main Street

Tik blokas nuo lietuvių bažnyčios prie 611 kelio, kuris eina
Telefonas: Scranton 3-9917
j New York.

GORDON PARK HABBERDASHERY

Vyram, Vaikam Draubūžiai, Skrybėlės, Kaklaraiščiai, Čeverykai ir kt. aprėdalai už labai prieinamą kainą.

924 E. 79th St. (apačioj Liet. Darb. Svetainė) A. GREENBERG, Sav.

OWL.

JIE KOVĖSI UŽ TĖVYNĘ

MICHAILAS SOLOCHOVAS

I jo šnerves pateko sunkus apdegintos geležies ir benzino kvapas, susimaišęs su karčiu, peleniniu degančios žolės tvaiku. Prie artimiausio tanko degė žolė, aštuotis viršūnėmis blaskėsi smulkūs, beveik nematomi dienos šviestoje liepsnos liežuveliai, pašlaitę ruko apanglęje, tamsumo nejudančių tankų griaučiai ir pasidarė lyg daugiausių tankų kurmausis, tiktai dabar jie ne visi buvo vienodai rūdos spalvos, daugelis jų iš čia, nuo aukštumos, atrodė plokštesni, pašlai žali, ir Nikolajus, įsižiūrėjęs, suprato, kad tai nukautų vokiečių laivonai, ir širdy pasigalėjo, kad pašlai žalių kupstų ne tiek daug, kiek jis norėtų...

Iš daubos sutratėjo kulkosvaizdžiai. Nikolajus paslėpė už alkūnės galvą, išsėdamasis atsiremė prakaituota nugara į apkasą sienelę ir ėmė žiūrėti į viršų. Tiktai ten, toje šalčio, abejingų mėlynė neikas nepasikeitė: taip pat aukštai ir lygiai sukosė iš lėto judindamas iš apacio apsvietus placiūs sparnus stepių erelis, baltas, violetiniai pakraščiais debeselis, panašus į skiauterį su švelniais perlumatu atspalviu, kaip ir anksčiau stovėjo zenite ir tartum visai nejudėjo, vis taip pat, kažkur aukštai skambėjo paprastai, bet visuomet randanti kelį į širdį vienersioji giesmė, tik truputį skaidresnis atrodė balzganas rūkas tolimo aukštumo, ir apsupantį aukštumą miškeliai dabar nebeatrodė tokie lengvučiai, tartum paklė virš žemės, jie pasidarė mėlynesni ir įgavo žvilgnis apčiuopiamą šurkštoką mediagiškumą...

Nikolajus manė, kad antroji vokiečių ataka prasidės, kai tankai ir automatininkai imsis apėinamojo judesio, bet vokiečiai, matyti, skubėjo prasiiveržti į kryželį ir išeiti į esantį už aukštumos greiderį: tankai ir lydėję juos pėstininkai, kaip ir pirmą kartą, bukaagalviškai atkaklumo ėjo iš priešako, laivonais nuklota pašlaite.

Ir vėl ugnies atkirsti nuo tankų pėstininkai prigule plikoj pašlaitėje, ir vėl prasiiveržė į priešakį tankai visu greičiu pasileido prie gynybos linijos. Dviem tankams dešiniajame sparne šį kartą pavyko pasiekti apkasas. Abu jie buvo granatomis sužaloti, bet vienas suspėjo sugniuždyti kelis ugnies lizdus, ir jau degdamas vis dar bandė slinkti pirmyn, bejėgiškai ir įtūžęs žvangėjo vieninteliu likusiu sveiku vikru, sukinnedamas bokšteli šaudė, bet jo įkaitusiai šarvais jau slankiojo greitos melsvai geltonos liepsnelės ir luposi nuo šonų, raitėsi pikta lemia įkaitė tamsūs dažai.

Nuožulnūs saulės spinduliai lindo po šalmu, buvo sunku žiūrėti ir taikyti į perbėgančias, kartais saulės uždegniamas figūreles. Nikolajus šaudė tik trumpomis serijomis, taupydamas šovinius, mušė tik užtikrintai, bet vis dėlto jo saulės apakinto akys labai pavargo, ir kai antra ataka buvo atremta, jis atsідuso ir su malonumu trumpai akimirka užmerkė akis.

—Vėl žemės įpylėm...—suskambėjo iš šalies kurtus, šį kartą labiau santūrus Zviagineco balsas.

—Tu gyvas, Mikola? Gyvas? Na, ir gerai. Ar tik užteks mums šaudmenų pilti jiems iki galo, štai kur bėda... Tu juos muši, o jie lenda, kaip įkyrus vabzdys prie duonos...

Jis dar kažką murmėjo prislopintu ir neaiškiu balsu, bet Nikolajus jau jo neįsiklausė.—žemas, pertraukiamas kažkur skrendančių lėktuvų ūžimas prikaustė visą jo dėmesį.

—Tik to būtruko...—pagalvojo jis, veitui išesdamas akimis danguje ir keikdamas širdy kliudančią žiūrėti saulę.

Dvylika "Junkersų" skrido į šiaurės vakarus nuo aukštumos, matyti, Dono link. Pirmą akimirka Nikolajus, nustatęs jų skridimo kryptį, taip ir nusprendė, kad lėktuvai skrenda bombarduoti perėję. Jis net su palengvėjimu atsідuso, tarp kitko pagalvojęs: "Praūžė!" Tačiau tuojau pamatė, kaip lėktuvų ketverukė atskilo nuo rikiuotės ir, pasisukusi, ėmė skristi tiesiai į aukštumą.

Nikolajus nusileido giliai į apkasą, pasirodė šaudyti, bet spėjo paleisti tik vieną seriją į smarkiai ir įstrijai krentantį ant jo lėktuvą. Prie staigiančio motoro zvimbimo prisijungė trumpas, kylantis bombos švilpimas.

Nikolajus negirdėjo sukrėtusio žemę sprogimo trenksmo, nematė sunkiai pasikėlusios šalia jo didžiulės žemės masės. Suspausta, tanki karšto oro banga nuvertė į apkasą priešakinį pylimą, jėga atlenkė Nikolajaus galvą. Jis stuktelėjo už pakalinę šalmo pusę į sienelę taip, kad po smarku trūko dirželis, ir jis pusiau prišmaugtas, apkurintas, nefeko sąmonės...

Atsipeikėjo Nikolajus tik tada, kai lėktuvai, dviem sukrūdimais numetę savo krovinį, jau seniai buvo nuskrūdę, ir vokiečių pėstininkai, pradėję trečią iš eilės ataką, prisiartinę beveik prie pat gynybos linijos, ruošdamiesi lemiamam šuoliui.

Atsipeikėjo Nikolajus tik tada, kai lėktuvai, dviem sukrūdimais numetę savo krovinį, jau seniai buvo nuskrūdę, ir vokiečių pėstininkai, pradėję trečią iš eilės ataką, prisiartinę beveik prie pat gynybos linijos, ruošdamiesi lemiamam šuoliui.

Atsipeikėjo Nikolajus tik tada, kai lėktuvai, dviem sukrūdimais numetę savo krovinį, jau seniai buvo nuskrūdę, ir vokiečių pėstininkai, pradėję trečią iš eilės ataką, prisiartinę beveik prie pat gynybos linijos, ruošdamiesi lemiamam šuoliui.

(Pus daugiau)

SLA PREZIDENTO PAGERBIMO PUOTA IR APGAILĖTINI DARBAI

Rašo
Jonas B. Stanislovaitis.

Boston, Mass.—Man gerai pažįstamas sandariečių pakvietė mane atsilankyti į V. F. Laukaičio priimtųjų vakarienę, kuri įvyko rugsėjo 26, vakare, Lietuvių Piliiečių Klubu sklepe. Priimtųjų vakarienė buvo surengta per fašistuojančius sandariečius dėl Bostono lietuvių, kad jie galėtų susipažinti su SLA prezidentu V. F. Laukaičiu. Tai buvo neva pagerbimas naujo SLA prezidento (taip sandariečiai sakė).

Įėjungiai į Lietuvių Piliiečių sklepa, tai buvo 8:30 val. vakare. Gi ką aš radau tame sklepe: sklepe svetainė buvo purvina ir sudulkėjęs. Tokiu nešvariui "toiletu" kvepalu su alaus aromatikiomis sušvinkusiomis dujomis dvokė. Radau apie 50 sėdintių žmonių prie stalų. Gaila, kad Lietuvių Piliiečių Kluba, kuris turi pakankamą pinigų, bet laiko svetainės įtampas labai nešvariai, sandariečiaiškai.

Valgiai buvo gerai pagaminti, ir tu valgių buvo per daug, nes rengimo komitetas tikėjosi turėti daug žmonių. Dar keistas įvykis buvo: St. Mockus ir Bagočius nedalyvavo to vakarienėje. Matomai yra politiniai skirtumai, kurių yra įtampai tarpe Mockaus ir patentuotoj sandariečių, tarpe jų eina nešvari politinė kova. Bet dėl ko jie tarpe savęs nesutinka, nėra niekam aiškiai žinoma. Vienas faktas yra žinomas, tai kad jis mažiau alaus už juos visus išgeria. Tuojau po valgių prasidėjo muzikalis programos, kuri St. Paura gerojai išplėdė. Prasidėjo prakalbėles; daug jų kalbėjo ir visi komplementavo Laukaitį. Be to, troško "nepriklausomos" Lietuvos.

Iš visų prakalbininkų adv. A. Salna pasakė prasičiausią prakalbą, nes jis norįs, kad SLA būtų valdoma tik tautiškausi nusiteikusios ypats. Pagal jo išvadą tautininkai ir Salna yra teisingiausi žmonės tarpe lietuvių. Taip ir Antanas Smetona buvo teisingas žmogus, kuris vos nepardavė Lietuvos Hitleriui. Gi Salnukas yra jo inspiratorius ir legalis atstovas lietuviško fašizmo Amerikoje. Jis save vadiną garbės konsulu.

Pagalios perstatė SLA prezidentatį Laukaitį kalbėti. Jo kalba buvo netobula, nes jam yra sunku sudaryti lietuviškus sakinius, tačiau buvo galima suprasti ką jis nori pasakyti. Gal ir išmok kalbėti lietuviškai. Yra viltis.

SLA Prezidento Kalba—"Vežys" SLA Finansuose
Laukaičio kalba buvo kritiška Amerikos Lietuvių Susivienijimo reikaluose. Jis daug padarė pastabų buvusiam SLA prezidentui, kad jis netbuvo pasekmingas SLA vadas. SLA lėšų fondas turi daugiau nei \$6,000 deficitu; "real estate" įplau-

kos per pereitus du metu sumažėjo apie \$176,990, ir per tą patį periodą sumažėjo 633 nariai Susivienijime. Jis sakė, kad yra ir daugiau griekių, bet "bus jums aišku, kiek aš nurodžiau su faktais, kad SLA yra blogoje padėtyje."

SLA prezidentas taip kalbą, kaip ir kalbėjo F. J. Bagočius, kuomet jis užėmė valdybos vietą. Bagočius viems prisąžėjo, kad jis tikrai pataisys SLA finansų stovį; tačiau jis ir nieko gero nepadarė. Visgi reikia kiek duoti Bagočiui kreditu, nes jis paveldėjo SLA organizaciją, kuri jau buvo ant bankrūto slenkčio (neturėjo solvency). Kitais žodžiais kalbant, Gegužis tikrai buvo lėpys vedime SLA reikalų. Ir jei da du metu jis būtų pabuvęs SLA prezidentu, tikrai SLA būtų su bankrūtavęs.

Dabar Laukaitis kryžiavoja, kai jis tikrai pataisys SLA lėšų fondą ir kitus fondus. "Dievuli tau padėk." Bet aš netikiu, kad jis ką galės geresnio padaryti, negu kiti SLA pirmininkai padarė. SLA serga "vežio" liga, kurią tik geras chirurgas galės pagydyti. Turi būti specialistas daug didesnis ir griežtesnis, negu ponas Laukaitis yra. Laukaitis yra politinis pataikūnas, ir kaip tokis nieko gero dėl SLA nepadarys. Aš tikrai garantuoju SLA nariams, kad jis negalės pagydyti SLA ligos. Kada SLA Bus Išgydytas?

SLA bus išgydytas tada, kai jo nariai išvalys laukan Gugi, Mikužūtę, Biežį ir Viniką. Nes tie yra SLA parazitai, kurie suvalgo viską, kas tik galima išvilioti iš SLA išdo. Ne tik jiems yra mokamos geros algos, bet ir kelionių bei dienų išlaidos padengtos. O kur kitokios "išlaidos", kurios yra užrašomos skirtingai, negu valdybos išlaidos. Ponas Laukaitis yra persilpnas, kad jis galėtų tuos parazitus išvalyti iš SLA organizacijos. Laukaitis prieš juos netars blogo žodžio, nes jie jį pralūns, kaip jie padarė su Jurgelioniu. Tokiu būdu aš ir neturiu jokios vilties, kad naujasis SLA prezidentas galėtų įvykinti reformą SLA organizacijoje. Dėl SLA yra reikalinga kitokio nusistatymo žmonės, tokie, kurie neišviliotų iš išdo pinigų. Aš patarėia SLA nariams pasimokinti iš LDS vadovybės, kuri tikrai yra taupi ir neišvilioja jokių pinigų nereikalingiems išmokėjimams, kaip tai daro SLA valdyba, kuri suada viską ir pagaliau įseikolina.

Nešvarus įvykis.
Po visų valgių, prakalbėlių prieina P. Jankauskas prie prof. B. F. Kubiliaus ir jam sako: "Tu esi komunistas (grieždamas dantimis ir sugniaužęs kumštis, būtent nori užduoti jam), apleisk svetainę kuogreičiausia!" B. F. Kubilius jam atsakė: "Čia yra viešas susirinki-

mas, kiekvienas SLA narys turėtų pagerbti naują SLA prezidentą." Jis idiotišku balsu suriko: "Tau čia vieto nėra, išleik!" Žinoma, prof. B. F. Kubilius nenorėjo sukelti lermo ir apleido svetainę.

Kas tas yra P. Jankauskas? Jis yra sandariečių vadas ir stambus tos organizacijos rėmėjas. Jis yra ne demokratiškas žmogus, nes visuomet užtaria nacius ir Hitlerio politiką. Jis ir visas sandariečių būrys yra labai priešingi Lietuvos tarybinei valdžiai. Žinoma, jiems B. F. Kubilius nėra malonus svečias. Kaip nebūtų: ar Kubilius yra malonus svečias ar nemalonus, jis yra SLA narys ir nuosirdus tos organizacijos darbuotojas. Jis turi tokią pat teisę matyti SLA prezidentą, kaip ir fašistuojantis Jankauskas.

Jankausko ir visų sandariečių pasielgimas atatinaka nacių barbarizmui. Ir ko daugiau galima tikėtis iš tokių žmonių? Bet jau ateina laikas, kada barbarizmas bus amžinai palaidotas be

dvasiško užtarimo ne tik Vokietijoje, bet ir tarpe lietuvių ir Lietuvoje. Sandariečiai mano, kad jie gero padarė prašydami prof. Kubilių išeiti pro duris. Ir "dvasiškas vadas" "Darbininkas" užtaria sandariečius, būk jie padarė gerą darbą. Jie sako, kad ir Hitleris su naciais padarė gerą darbą Lietuvoje ir visuose Europos kraštuose. Iš to galima padaryti išvadą, kad "Darbininkas" ir sandariečiai yra palankūs barbariškiems chuliganams. Juos pataisys tik šalti kapai! Jie, kaip toki, bus įrašyti į demokratijos priešų istoriją!

LONDONAS.—Vokiečių Laisvumo Komiteto atstovas per Maskvos radiją ragina Vokietijos žmones sukilti prieš nacius ir tintis kariavus, nes jau neliko jokios vilties vokiečiams karį laimėti.

Phono: LA FAYETTE 5909
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėlės Mylūnėms, Vestuvėms
Bankietams, Laidotuvėms
Papuošinams

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUVIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS
JOSŲ FATOGUMUI
6812 S. Western Ave. Chicago
Telefonas GROVEHILL 6142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2169
Mūsų pataravimas yra greitas, mandagus ir
Jūsų finansikiškai stoviai prietamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Turime Kopyčias
Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Pataravimas
Dienų ir Naktį
AMBULANSO PATARAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS
Phono: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1278
214 West 23rd Place 1976 So. Michigan Ave.

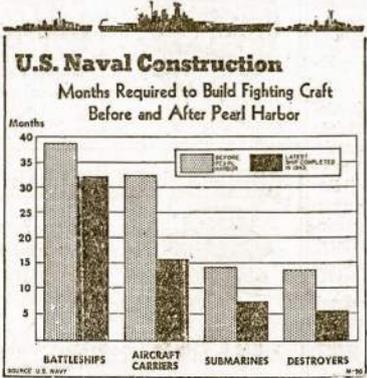
P. J. RIDIKAS
3334 S. HALSTED STREET 716 W. 19th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVIČIUS
4548 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS-1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4948

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

"VILNIES" VAJININKŲ IR DIENRAŠČIO PRA-MOGOSE PATARNAUTOJŲ VAKARELIS

A. DOCKIENĖ IR C. STANEVIČIENĖ PATIEKS GRAŽŲ DAINŲ PROGRAMĄ

Sį šeštadienį, rugsejo 23, "Vilnies" salėj įvyks labai gražas vakarelis, surengtas dėl pavaišinio dienraščio vajininkų, p a t a r n a u t o j ų (darbininkų ir darbininkų) "Vilnies" koncertuose, piknikuose, bazaruose ir tt.

Sį vaišių vakarelį rengia "Vilnies" direkcija. Kviečia visus dienraščio vajininkus, visus tuos, kurie dirba dienraščio parengimuose, ir kviečia bendradarbius, kurie rašinėja korespondencijas į "Vilni".

Sio šeštadienio vaišių vakarelis turi du mieriu: pirmas, pavaišinti visus nuširdžius pažangios spaudos budavotojus, darbuotojus; antras, tai pasitarti apie ateinantį "Vilnies" vaju.

Vajus netoli, laiko tikro tik dvi savaitės. Su pirma diena spalio pradėsime energikai darbuotis, kad padauginti "Vilnies" tiražą.

Pereitas šerinkų suvažiavimas metė sūkj 1,000 naujų skaitytojų "Vilniai" laike jubiliejinio vajuas!

Sį šeštadienį, besivaivindami ir besilinkindami, pa-

Sirdinga Parama

Aną dieną susitikome, su Wm. Purchiss (Pačesa), pasikalbėjome apie jo sūnelį Albertą, kuris jau du metai kaip yra užjūry, tarnauja oro laivyne.

Sgt. Albertas Purchiss jau penkius kartus dalyvavęs mūšiuose. Tačiau jis nesiskundžia karo tarnyba. Vieno jis trokšta, tai skubios karo pergalės ir pastovios pokarinės taikos.

Wm. Purchiss paklauso kaip einasi drabužių rinkliavos darbas dėl Lietuvos liaudies ir išmės šį pinigines \$5.00 padavė, pabrėždamas, kad juo skubiausia nupirkime drabužių dėl Lietuvos žmonių.

Deku už paramą Williamui, faktinai ši parama juo nepirmutinė ir nepaskutinė, nes jis dažnai aukoja.

L. Matuzienė.

Transportacijos Pagerinimo Veikimas Užsitrauks

Paskelbė Gatvekarių ir Elevatorių Linijas Subankrutavusomis

Per 17-ka metų Chicago gatvekarių linija ir elevatorių linija buvo resverio rankose. Per tiek laiko nieko gero neatliko, kad sutarkyti važiuotės sistemą.

Paskutiniu laiku miestas pasirengė atpirkti gatvekarių ir elevatorių visas imones. Buvo su teiseju J. Igo suinkali tartasi. Miesto atstovai norėjo nupirkti be bankruto procedūros.

Tačiau teisejas Igo varėsi, kad paskelbtų subankrutavusomis. Keno naudai tas išeis, tai vėliau bus galima matyti. Dabar tiek tenka prisiminti, kad subankrutavimas paskelbia. Teisejas Igo paskyrė tris trusius, kurie prižiūrės visą procedūrą. Nustatyta spalio 31 d. susirinkti federalin teisman ir pranešti kaip visi dalykai stovi.

Neabejotina, bankrutavimo procedūra užsisės, su tuo užsiės ir pačios transportacijos gerinimas, nes miestas greit negalės printi į savo rankas.

Jaunavedžiai Žuvo Gryžtant iš Šliubo

Gryždami po apsideimo Crown Point jaunavedžiai žuvo automobilio nelaimėje. Du buvę liudininkai dikčiai sužeisti. Sako, po šliubo pusėtinai įsigėrė.

Šios nelaimės aukos yra jaunavedė Margaretė Morris, 18 m., ir jos vyras Alex Daszaral, 36 m.

Nelaimė įvyko kelyje iš apsideimo vietos į Hammondą kur gyvena jaunoji.

Sako, automobilis paslydo ant žvyruoto kelio, po to nusivertė į griovį. Nuvežus sužeistus į Hammond ligoninę, daktaras paskelbė, kad abu jaunavedžiai mirė.

irodyta, kad tas būtinai reikią. Bendrai, kaip dabar atrodą, tai Mokyklų Taryba nedarys nusileidimo sukeliam tėvų triukšmui.

Jie Rūpinasi Pagelbėti Lietuvos Liaudžiai

Jau daugelis Chicago lietuvii gražiai prisidėjo su parama dėl Lietuvos žmonių. Tačiau toji parama nesustojančiai plaukia. Kas savaitė gaunama dovany naujų žmonių ir kiti partakartiniai atveža daugia, nežiūrint, kad pirmiau aukojė.

Štai pluoštas naujų ir senų rėmėjų vardų, kurie pridavė savo arba nuos kaimynų surinktu drabužių, čėvėrykių ir kitokių reikmenų:

Ona Miron. Šeši žmonės užmūsti Automobilij Aksideituose Sekmadienj trys chicagiečiai užmūsti kuomet jų automobilis susimusė su "traileriu" netoli Michigan City, Indiana.

Kiti trys pavojingai sužeisti Chicagoj automobilių nelaimėse mirė. kas, O. Jokubauskienė. Sirdingas padėkos žodis visiems aukojusiems dovany ir savo laika, kad tuom pagelbėjus mūsų broliams ir sesutėms Lietuvoje, sunkioje jų gyvenimo valandoje.

L. P. T. K. Fin. Sekr. J. S.

M. Sakalienė atvežė gražii drabužių, kuriuos davė Kundrotas. Ir štai pluoštas vardų, kurie davė dovany: Joseph Povilaitis, Alice Boice, K. Maineliėnė, S. Burlow, A. Stukienė, apart drabužių dar \$2.00, Petronėlė Cook, Jenny Casa, Frances Bukauskas, O. Paulauskienė, J. Paltanavičiai, Sutkienė, P. Tipshas, F. Schuk, J. E. Klaskauska, A. Ramonas. Pastarasis savo laiku sutaisė kelis šimtus porų čėvėrykių, o jo žmona nuolatos dirba stotyje ir renka drabužių nuos kaimynų, sutaisius juos atvežė į stotj.

Dirbo stotyje šios ir šie sirdingj Lietuvos žmonių rėmėjai: Po dvi dienas: O. Survilienė, M. Kirstukienė, U. Juodaitienė, K. Gurskienė, M. Sakalienė, E. Skutienė, po vieną dieną: A. Avižienis, A. Urbonienė, A. Kukuraitienė, M. Dauderienė, S. Budrienė, J. Juodaitis, P. Mikulėnas, M. Zalokas, O. Povilauskienė, J. Kamins-

Viėša Padėka

Nuosirdų aciu tariame viėsiems A. A. velionio Prano Mirono giminėms, draugams ir pažystamiems, kurie lankėsi į pagrabą, palydėję į kapines, pirkę gėles ir teikė ma nužojautos žodj ir gelbėjo ma liūdėšio valandoje.

Sirdingą aciu tariame grabėnėšiams, Alice Jonkienė ir Leonui Prūsėkai už pasakytas kalbas, graboriui Mažeikai už mandagų patarnavimą.

Ona Miron.

Šeši žmonės užmūsti Automobilij Aksideituose

Sekmadienj trys chicagiečiai užmūsti kuomet jų automobilis susimusė su "traileriu" netoli Michigan City, Indiana.

Kiti trys pavojingai sužeisti Chicagoj automobilių nelaimėse mirė.

kas, O. Jokubauskienė. Sirdingas padėkos žodis visiems aukojusiems dovany ir savo laika, kad tuom pagelbėjus mūsų broliams ir sesutėms Lietuvoje, sunkioje jų gyvenimo valandoje.

L. P. T. K. Fin. Sekr. J. S.

Prauo Neatsisakyti Nuo "Jury" Pareigu

Sheriff Michael F. Mulcahy atskreipė į Chicago piliecius, kad jie neatsisakyti nuo "Jury" pareigu.

Jis aiškino, kad dažnai atsisako pasaukti žmonės "jury" pareigoms be jokio svarbaus reikalo ir tuo būdu negali įvykti teismas. Sutrukdoma tie, kurie ateina, nes nesant pilnam skaičiui "jury" atidedama teismas.

Cook County reikalanga 1,000 asmenų į "jury" jie turi dirbti 2 savaites ir gauna mokėti po \$5 į dieną.

Toliaus jis teigia, kad atleistina už tai tik tiems, kurie dirba kariškoj industrij arba labai svarbiams reikalui esant biznio eigoje.

Taigi visi, kurie būsite pakviesti į "jury", būtinai pasistengkite atlikti savo pareigą.

Rep.

Chicago norima surasti dar bent 3,000 merginų ir moterų, kurios stotų į WACS. Padėti valdžiai tame darbe sutiko Civilian Defense įstaigos.

Šios organizacijos pareigūnai rūpinasi pakalbinti merginas ir moteris tai svarbiai tarnybai.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094

Jeigu Neatliepiate —
Sauk KEDIE 2866
VALANDOS

Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 vak. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak., šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakaras 7-8
Pirmadienis tik 2 iki 4.
Šventadienis 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4737
Namų—PROspect 1530

Dr. Strikofis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 9 vakare
Sekmadienis pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginis 6036
Namų—462-Verly 8244

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadienis pagal sutartį

Phone: YARds 9921
Rezidencijos—KENwood 5107

Dr. Bertash

756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadienis ir Šeštadienis nuo 1 iki 3-ju popiet.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko

LIEUVIUS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryte iki 9 vakaro.

Telefonas: YARds 2246

Dr. C. Z. Zel'is

DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 6 vak., Trečiadienį, ausitarus

Dr. Marjan S. Swiont

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakarų
Rezidencijos PORTemuth 6616
Ofiso LAFayette 6688

Dr. J. S. O'Connell

DENTISTAS
125 S. State St., DEA. 2609
6259 S. Halsted St.; WEN. 7048
4635 N. Broadway, LON. 7173
4111 W. Madison St., KED. 4025
6314 S. Cottage Grove Ave. EAI. 8463
Ant imkocėčių, jeigu norima.

Dr. G. SERNER

LIEUVIUS AKIJ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1839
Prieško Akinių
Kreivius Akis
Išlaido

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
441 SO. HALSTED ST.,
Kamapas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 9
Nedėliją pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT

(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomąjį akinius
už 2-3 priėmimą
kaip ir ant lengvų
gvy imkocėčių.

CALmet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas

MONARCH

LIQUOR

Lietuviškas Žydulius

2529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

LIAUDIŠKOS PRAKALBOS

Chicago Stadiume
1800 W. Madison Street
SEKMADIENI RUGSEJO (SEPTEBER) 24
7:30 Valandą Vakaro

Prakalbų Tema:
Karo Laimėjimas ir Taika
Darbų Užtikrinimas Visiems

— KALBĖS —
Earl Browder, Benj. J. Davis, Morris Childs

Labai gražas programą, kurj pildys aktorai iš New Yorko. Liaudiškų prakalbų mitinga rengia Komunistų Politinė S-ga. Tikėty galite gauti Sąjungos raštinėj 208 N. Wells st., Chicago, Ill.

Mes visom išgalėm stengiamės sutrumpinti laukiančiųjų listą

BET--

Stai 4 priežastys, kodėl tamstom gal prisieiti palaukti su įpedimu naujo telefono.

1. Salties ginoktuotios jėgos ir karo reikmenų gamintojai turi gauti neapsakomai daug telefonų—
2. Padidėję pareikalavimai išmėn visą mūsų turimą rezervę—
3. Kas tik buvo galima pataisyti ar atremontuoti, viskas jau sunaudota—
4. Telefono centrais jau ir dabar priverstos atlikti daugias darbo, negu buvo numatyta.

Mes dėjome didžiausias pastangas patenkinti naujų abonentų pareikalavimus, bet vis dar tebėra ilga eilė laukiančiųjų telefono aptarnavimo. Jeigu Būv vardes randant laukiančiųjų telefono aptarnavimo surasė, būkite užtikrinti, jog mes stengiamės patenkinti tamstų reikalavimą prie pirmiausios progos.

FRISTATYKITE ATLIKAMĄ POPIERA DIREKTORIO KARO FERGALEI. Pareikalavimas yra neapsakomai svarbus.

Illinois Bell Telephone Company

SKAITLINGAS IR REIKŠMINGAS BUVO KULTURIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos žmonių Paramai Kvota Išpildyta su Perviršiu Rugsėjo 13 d. įvyko Chicago Lietuvių Moterų Kultūros Klubo susirinkimas. Susirinkimą atidarė vice-pirmininkė A. Vainauskienė, nes mūsų pirmininkė Konst. Abekienė šiuo laiku maršrutuoja su dainomis po Kaliforniją.

Tvarkos vedėja išrinkta J. Skeberdytė.

Valdyba išdėstė platų raportą iš klubo veikimo, pažymėdama, kad klubas darbuojasi puikiai. Choras gražiai veikia ir draugiškai sugyvena su mokytoja ir tarpe savęs.

Finansų sekr. M. Railienė pranešė, kad izde turime \$192.20. Tačiau mūsų izdininkė neatsilanko į susirinkimus jau per tulą laiką. Todėl nežinia a rji su tuo raportu sutiks. Nutarta jai parašyti laišką ir pakviesti į sekančią susirinkimą.

Ligonių komisijos narė L. Matuzienė raportavo, kad visos mūsų ligonės jau su sveiko ir kad M. Valanienė randasi šiame susirinkime.

J. Skeberdytė raportavo iš Saryšio veikimo. Raportas priimtas.

A. Jonikienė raportavo iš Pergalės Konferencijos veikimo ir ragino visus susirinkinti ateinančių rinkimų klausimui.

L. Matuzienė raportavo, kad jau suorganizavusi septynias grupes kraujo dėvėjų dėl Raudonojo Kryžiaus, išgelbėjimui mūsų karių gyvasčių. Jos raportas priimtas skardžiais aploclismen-tais.

Išduota raportas atstovių nuo Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto: Darbas labai sėkmingai vedamas, išsiųsta daug draabužių. Chicago'sis komitetas jau pa-siuntė \$2,600 dėl nupirkimo šiltų apatinių draabužių.

Toje sumoje yra ir mūsų klubo užsideda kvota \$200, tačiau mūsų klubas kvotą išpildė su kaupu: vietoj \$200 jau sukelta artl \$250. Raportas priimtas.

Priduota \$5 dėl Lietuvos žmonių nuo M. Vasiliauskiens per V. Grigienę.

Skaityta du laiškel. Viename buvo prisistūti iš finansų departamento nuošimtis už karo bonusą. Antrame buvome užkviestūs dalyvauti lietuvių komitete išrinkimui ketvirtam terminui prezidento Rooseveltui. Laiškelai priimti ir nutarta išrinkti delegates į konferenciją.

Delegatėmis išrinktos sekamos narės: A. Jonikienė, M. Railienė, L. Matuzienė, O. Vainauskienė, V. Grigienė, O. Paulauskienė, P. Jančienė, T. Klebonienė, S. Survilienė, E. Skutienė, S. Budrienė.

Nutarta pasveikinti konferenciją su \$5. Ant vietos dar narės sudėjo sekamais: po \$1—S. Budrienė, M. Plečkaitienė, J. Skeberdytė, M. Dementienė, T. Klebonienė, M. Valanienė, P. Cook, A. Kukuraičienė, po 50c — L. Matuzienė, A. Jonikienė, P. Jančienė, po 25c—E. Skutienė.

DEMOKRATAI LAIKYS MITINGUS MINĖJIMUI "MOTERŲ DIENOS"

Demokratų moterų organizacijos laikys mitingus minėjimui 25 metų sukakties nuo moterų priėmimo į egzektūtyvos pareigas demokratų partijoje. Mitingai bus visuose demokratų pricinkuose rugsėjo 20 diena. Tikimasi apie 30,000 žmonių dalyvaus tuose mitinguose.

ne, O. Survilienė. Viso \$11. Priedant klubo pasveikinimą susidaro \$16.

Nutarta užmokėti už brošūraitę "Moteris ir Karas" \$10.

Nutarta sušaukti specialią susirinkimą dėl diskusijų rinkimų klausimu. Į komisiją išrinkta: M. Railienė, A. Jonikienė ir J. Skeberdytė. Priimta į klubą sekamos naujos narės: T. Klebonienė ir P. Koyaitienė (pastaroji iš Rockfordo), perstatė M. Plečkaitienė; E. Prūsevičienė perstatė J. Sala-veičienė.

Nutarta surengti draugišką vakarėlį spalio 7 d., 7:30 vakaro, "Vilnius" svetainėje. Bus stengiamasi sukelti bisiklų pinigų laimėjimais dėl pasiuntimui mūsų klubo narių sūnam, kurie yra kari- nės tarnyboj.

Prašome visų motinų, kurios esate klubo narėmis, priduoti savo sūnų antrašus, kad galėtume pasiūti jiems kalėdines dovanas. Siųskite šiuo antrašu: O. Vainauskienė, 3116 S. Halsted St., Chicago 8. Ill.

O jei galėsite, būtinai pasistengkite dalyvauti kalbama- mame vakarėlyje.

L. Matuzienė.

Ponia Dilling Padės Dewey

Ponia Dilling, kuri yra prieš teismą dėl savo žalingo veikimo šiai šaliai ir naudingo faizmui, pareiškė, kad balsuos už Thomas Dewey. Ji ne tik balsuos pati, bet agituos, kad ir kiti taip darytu.

Niekas nepavydi šios ponios talkos Dewey.

Beje, Dilling pasakė, kad jos nuomone America First vadai ir Gerald L. K. Smith turi tą patį mintyje ką ir Dewey.

Iš šios ponutės pareiškimo matosi, kad visi aršiausi reakcininkai, faizistuojanti gaivalai, susispijes aplink Dewey.

Stasys Bernotas Svečiuojasi Pas Žmoną

Stasys Bernotas parvyko rugsėjo 17-tą iš karinės tarnybos pasisvečiuoti pas žmoną Eleną ir pamatyti gimusių sūnelį Stasį.

Karys Stasys Bernotas pasisūves keletą dienų pas žmoną, pasimatęs su savo draugais vėl grįs į tarnybą, į Texas valstiją.

N.

DEMOKRATAI LAIKYS MITINGUS MINĖJIMUI "MOTERŲ DIENOS"

Demokratų moterų organizacijos laikys mitingus minėjimui 25 metų sukakties nuo moterų priėmimo į egzektūtyvos pareigas demokratų partijoje. Mitingai bus visuose demokratų pricinkuose rugsėjo 20 diena. Tikimasi apie 30,000 žmonių dalyvaus tuose mitinguose.

1-mas Leitenantas Burth Rasimas Svečiuojasi

Pasizymėjęs didelėse oro kautynėse 1-mas leitenantas Burth Rasimas leidžia atostogas pas tėvą, kuris gyvena Brighton Parko kolonijoje.

Leitenantas dalyvavo 42 sykių oro puolimuose ant priešų. 12 kartų jo orlaivį suvarstė priešų kulkos. Sugadintu orlaivių kiekvieną kartą jam pasisekė grįžti į savo stovyklą, nors žinoma būdavo jų komandos sužeistų.

Burth Rasimas dalyvavo oro kautynėse Italijos fronte. Jis nesenaį sugrįžo pas tėvą pasibūti ir palisėti. Bus visą mėnesį. Tačiau jau dvi savaites praėjo, tai dar pasibus dvi savaites.

Apie leitenantą Rasimą reikia ir tas priminti, kad yra LDS Redwings narys. Jis, civiliam gyvenime būdamas, suprato jaunimo organizavimo reikšmę ir buvo LDS jaunimo kuopos nariu.

F.

LDS Merginų Sorority Rengia Žaislų Vakarelį

Chicago's Liet. Darb. Susivienijimo Merginų Klubas (Lambda Delta Sigma Sorority) rengia žaislų vakarą ir Pinochle Party nedėlio, spalio 8 d., 4:30 val. popiet, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Įžanga su tak-sais tik 50c.

Šis parengimas yra rengiamas tam, kad sukelti pinigų pasiuntimui dovanų mūsų LDS kareiviams ir jūreiviams.

Kadangi mūsų grupė rengia pramogas, kad palinks-minti kareivius dovanomis, ir taip toliau, tai mes prašome Chicago's lietuvių paremti mūsų svarbų tikslą.

Į šį parengimą kviečiame vyrus ir moteris. Turėsime gražių dovanų. Taipgi bus labai įdomūs dalykai laimė-jimui.

Po lošimo bus šokiai prie geros muzikos. Užkandžių ir gėrimų užteks visiems.

Visi atmintik tą dieną ir ateiikt gražiai vakarą praleisti ir paremti labai gerą dalyką. Sesutė.

F. Abekas.

Ragina Moteris Stoti į WAC

Labai reikalinga moterų WAC medikaliame skyriuje. Vis daugiau ir daugiau vyrų grįžta iš karo lauko. Daug jų sužeisti sunkiai. Reika-linga pažeistiem gydymas, akylai priežiūra.

Moterys gali stoti į WAC nuo 20 iki 50 metų amžiaus. Tačiau einant į medikalį skyrių, būtinai reikia, kad turėtų bent dviejų metų aukštesnės mokyklos pasiekimą, palūdiujimą.

Stojusiom karinėm tarnybo- nu, duodama reikalingas lavinimas ir paskui šešių sa- vaičių medikalis kursas kaip prižiūrėti sužeistus.

Norinčios moterų stoti į WAC pašaukite Randolph 1311.

Republikonai Pametė Lygsvarą Dėl Sekmadienio Stadium Mitingo

"Tribune" nežino ko Grie- tis Juodinime Roosevelto ir Trumano Asmenų

Benjamin J. Davis Jr.

Republikonų organas "Chicago Tribune" pasisovė terliojimais, šmeižtais visuomenę apgauti ir atstumti nuo balsavimo už Rooseveltą, Trumaną ir kitus kandidatus.

Daugiausia gązdina, kad Browderis ir Hillmanas užėmė demokratų partiją ir būk jie yra vyriausis varykliai Roosevelto rinkimų kampanijos.

Chicago's reakcininkai ypač nežino ką daryti dėlei sekmadienio masinio miting- o Chicago Stadium. Tame mitinge kalbės Earl Browder, Komunistų Politinės Sąjungos nacionalis pirmi- ninkas; Benjamin J. Davis Jr. ir Morris Childs.

Į tą mitingą, rugsėjo 24-ą, 7-00 val. popiet, turėtų atvykti kiekvienas pilietis, kuris interesuojasi ateinan- čiais rinkimais.

Browderis ir kiti kalbėto- jai išdėstys, kodėl reikia kal- suoti už Rooseveltą ateinan- čiuose rinkimuose.

Grąžinkite Stadium, Rugsėjo 24-tos, Mitingo Tikietus

Kurie turėjote paėmę Chicago Stadiume, rugsėjo 24-tos mitingo tikietų parduoti ir dar nesugrąžinote tam iš ko paėmėt, tai rytoj, rugsėjo 21 būtinai sugrąžinkite. Ga- lite palikti "Vilnius" rašti- nę.

Jeigu nesugrąžinsite ti- kietus, tai už juos reikės už- mokėti.

Prašome pasidaruoti pa- gal geriausias išgales, kad mitingas pasisektų visais at- žvilgiais.

F. Abekas.

Streikas Ant North Shore Gelžkelių

North Shore gelžkelio 600 darbininkų vakar išstojo į streiką. Buvo numatyta pradėti streikas kaip perėta pirmadienį. Paskui liko atidėta ir manyta susitars dėl naujo kontrakto. Savini- ninkam atsiskaius patenkinti darbininkų reikalavimus, pakelti algas, jie sustabdė darbą.

Veikiausia valdžia įsima- išys į streiką ir darys žygius darbo atsteigimui.

Erie, Pa.—Jack Hammer, 19 metų vaikinui, padaryta pavojing- oje operacija ant širdies. Reik- jėje nuimti plėvės "maišiuka", kuris širdį apdengs, bet valki- nas gyvena ir eina geryn.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA 3133-37 S. Halsted St. VICTORY 6172

UZKVICIAME SUSIPAZINTI CHRISTINE'S TAVERN 3203 So. Halsted St.

JOS. F. BUDRIK Inc. 3241 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Didelė krautuvė Rakan- dų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baltame name. Vi- si departantai po vienu stogu.

Budriko Radio Valandos: WCFL—1000 K. Nedėlios vakare nuo 9:30 WHFC—1450 K. Ketvergo vakare nuo 7:00

Vietiniai Pranešimai BRIDGEPORT Moterų Kultūros Choro pamokos įvyksta kas ketvirtadienį.

ROSELANDO L.L.D. 79-los kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo (Sept.) 22 d., 8 val. vakaro.

UTENOS KLUBO susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rug- sėjo (September) 21 d., 7:30 val. vakaro.

Pranešimai iš Kitur DETROIT, MICH. Detroito Lietuvių Moterų Pažangos Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 21 d., 7:30 val. vakaro.

ROCKFORD, ILL. L.L.D. 29-los kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugėjo (Sept.) 22 d., 1944 m., pas draugus Zolynus, 221 Oglesby Rd., 7:30 val. vakaro.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN ROSARY COLLEGE REIKALAUJA Vyrų Išmapuoti Grindis ir Atlikti Abelną Valymo Darbą. Taipgi Reikia Tarnačių

MOTERŲ—MERKINGŲ PATYRIMAS NEREIKALINGAS Mums Reikalinga: PUNCH PRESS OPERATORIŲ ASSEMBLERS SORTERS

REIKIA TUOJAU! Patyrusios Dėšvašerkos \$35 Savaitėje 5866 W. CHICAGO REX RESTAURANT

REIKIA ŠEIMININKĖS Savas Kambarys 2 Sausgė ir 2 Laukanti High School. Turi Pridot Palūdiujimus. Scrapbook

REIKALINGA MERGINŲ Nuolatiniam Darbui Markinių Prosytojos ir Sortuotojos (Sorter) Mokame po 60c ir 65c Valanda.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN REIKIA POROS VIRĖJOS IR HOUSEMAN Moderniškas Namų už Miesto arti Libertyville

HELP WANTED—MEN REIKIA VAIKINŲ 14 arba Virš 14-los Mėtu LENGVAM DARBUI DIRSTUVEJE Pastovus Darbas—Gera Mokestis

REIKIA PORTERIO Svaraus, Teisingo Vyro GERIAUSIA ALGA. SKANUS VALGIS DYKAI Carl Hartmann Tavern

BUSINESS CHANCES PARDAVIMUI Tavernas - Rooming House-Restaurantas

Anna-James Tavern 3415 So. Halsted St.

REIKIA FITTERS IR SEAMSTRESSES į Taisyimo Departmentą vien tik Dresių šapoje.

PATOGIOS DARBO SĄLYGOS. BILLY STONE SHOP 2732 Milwaukee Ave.

GENERAL HOUSEWORK Duodam Kambarį ir Maudyne. Gyventi ant vietos. MIDWAY 2129

REIKIA MOTERŲ! MOTERŲ! PAKUOTI IR SKIRSTYTI KAUTIUS IR KELINES

Tik "Vilnyje" terasie raštus geriausių Lietuvos rašytojų. Pasakykite apie tai ir savo pū- žistamiems.